

Ψάξε στο λεξικό ή στο διαδίκτυο για μάθεις σημαίνει η λέξη μουσείο και γράψε το εδώ Το μουσείο είναι ένα κτίριο ή άλλος χώρος όπου βρίσκονται διάφορα αντικείμενα, επειδή είναι πολύτιμα ή έχουν κάποιο ενδιαφέρον, για να τα βλέπει ο κόσμος.

Κύκλωσε τη σωστή απάντηση: Η λέξη ΜΟΥΣΕΙΟ είναι:

ρήμα

ουσιαστικό

επίθετο

Καλά μου παιδιά το ξέρετε ότι υπάρχουν πολλά είδη μουσείων; Είναι το αρχαιολογικό μουσείο, το μουσείο αυτοκινήτου, το μουσείο νερού, το λαογραφικό μουσείο και τόσα άλλα. Ο Αρμπέν θα μας μιλήσει για το λαογραφικό μουσείο.

Το λαογραφικό μουσείο

1 Σχεδόν σε κάθε πόλη της Κύπρου μπορούμε να συναντήσουμε ένα λαογραφικό μουσείο. Σ' αυτό μπορούμε να δούμε και να θαυμάσουμε διάφορα αντικείμενα που χρησιμοποιούσαν οι άνθρωποι πριν μερικά χρόνια.

2 Μαθαίνουμε για τα αντικείμενα που χρησιμοποιούσαν καθημερινά οι άνθρωποι για να μαγειρέψουν. Ακόμη γνωρίζουμε τα εργαλεία που χρησιμοποιούσαν για τις δουλειές τους αλλά και τα ρούχα που φορούσαν στα παλιά χρόνια. Επίσης παίρνουμε πληροφορίες για τα παιχνίδια των παιδιών αλλά και για τον τρόπο που περνούσαν τις ελεύθερες τους ώρες.

3 Η επίσκεψη σ' ένα λαογραφικό μουσείο είναι πολύ σημαντική γιατί μας βοηθά να γνωρίσουμε και να καταλάβουμε πώς ήταν η ζωή των ανθρώπων στα παλιότερα χρόνια.

Αυτή θα είναι η ανάγνωση που θα έχεις. Ελπίζω να σου φανεί εύκολη.

Βάζω αριθμούς στις παραγράφους.

Απαντώ στα πιο κάτω:

1. Τι μπορούμε να δούμε σε ένα λαογραφικό μουσείο;

Σε ένα λαογραφικό μουσείο μπορούμε να δούμε και να θαυμάσουμε διάφορα αντικείμενα που χρησιμοποιούσαν οι άνθρωποι πριν μερικά χρόνια. Εδώ μαθαίνουμε για τα αντικείμενα που χρησιμοποιούσαν για να μαγειρέψουν και για τα εργαλεία που χρησιμοποιούσαν στις δουλειές τους. Ακόμη γνωρίζουμε τα ρούχα που φορούσαν και τα παιχνίδια των παιδιών εκείνη την εποχή.

2. Γιατί είναι σημαντική η επίσκεψη σ' ένα λαογραφικό μουσείο;

Η επίσκεψη σε ένα λαογραφικό μουσείο είναι πολύ σημαντική γιατί μας βοηθά να γνωρίσουμε και να καταλάβουμε πώς ήταν η ζωή των ανθρώπων στα παλιότερα χρόνια.

- Πώς είναι ένα λαογραφικό μουσείο; Πατήστε στον πιο κάτω σύνδεσμο για να μάθετε.

https://www.youtube.com/watch?v=J4crTG7a7dU&feature=emb_title

Ακούω και γράφω: Τη γράφω 4 φορές στο πρόχειρό μου και μετά ζητώ από κάποιον να μου την υπαγορεύσει.

Στο λαογραφικό μουσείο μπορούμε να δούμε και να θαυμάσουμε αντικείμενα που χρησιμοποιούσαν παλιά οι άνθρωποι.

Διαβάζω τη σελίδα 49 στο βιβλίο: «Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας» για να καταλάβω τι είναι η ΛΕΖΑΝΤΑ. Στη συνέχεια λύνω τα πιο κάτω.

Ένωσε τις λεζάντες με τις εικόνες τους.

Δισκοβόλος
του Μύρωνα

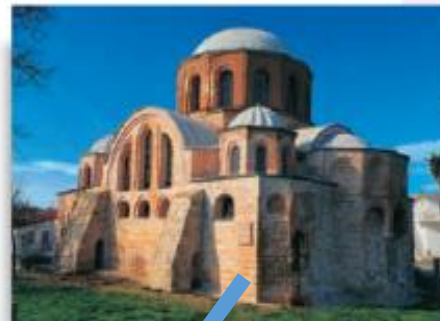
«Κυκλάμινα»
Γιώργης Βαρλάμης - 1978

Κρητική λύρα
Δωρεά Ν. Ξυλούρη

Κέντημα
Λευκάδα - 18ος αιώνας

Μονή Κοσμοσώτηρας
Φέρες - Θράκη

«Ο σταθμός του τρένου
στις Μηλιές Πηλίου»
Ασσαντούρ Μπαχαριάν

Πιο κάτω βλέπετε αντικείμενα που μπορούμε να δούμε σε ένα λαογραφικό μουσείο. Γράψε δικές σου λεζάντες για τις φωτογραφίες πιο κάτω. Αν δεν γνωρίζεις κάποιο αντικείμενο μπορεί η μαμά ή ο μπαμπάς σου να σε βοηθήσουν. Να θυμάσαι ότι οι λεζάντες είναι σύντομες φράσεις που μας δίνουν πληροφορίες για αυτό που βλέπουμε.

Το κρεβάτι όπως ήταν στις αρχές του 20^{ου} αιώνα.

Το ραδιόφωνο στις αρχές του 20^{ου} αιώνα.

Η ενδυμασία των γυναικών και αντρικά γιλέκα* τέλη του 19^{ου} αιώνα.

*Η συλλογή γιλέκων που διαθέτει το Δημοτικό Μουσείο Λαϊκής Τέχνης είναι μια από τις ωραιότερες που υπάρχουν στον ελληνικό χώρο.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ 2

Διάβασε το κείμενο στη σελίδα 50 για να μάθεις τι είναι η νεροσφυρίχτρα. Αυτή θα είναι η ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΣΟΥ. Στη συνέχεια απάντησε στις πιο κάτω ερωτήσεις:

1. Τι είναι η νεροσφυρίχτρα;

Η νεροσφυρίχτρα είναι ένα είδος σφυρίχτρας και ήταν ένα από τα αγαπημένα παιχνίδια των παιδιών στα παλιότερα χρόνια.

2. Τι ακούγεται όταν κάποιος φυσήξει σε μια άδεια νεροσφυρίχτρα;

Όταν κάποιος φυσήξει σε μια άδεια νεροσφυρίχτρα, ακούγεται ένα συνεχές σφύριγμα.

- Πάτησε στον πιο κάτω σύνδεσμο για να δεις και να ακούσεις μια νεροσφυρίχτρα.

https://www.youtube.com/watch?v=kxPPtheaDss&feature=emb_title

Στο κείμενο «Η νεροσφυρίχτρα» (σελ.50) υπογράμμισε τις ακόλουθες πληροφορίες ως εξής:

Μπορείς να υπογραμμίσεις με **κόκκινο** τις φράσεις που περιγράφουν **το σχήμα** της νεροσφυρίχτρας, με **πράσινο** τις φράσεις που περιγράφουν **τα σχέδια** που έχει ζωγραφισμένα πάνω της, και με **μπλε** τις φράσεις που περιγράφουν **τον ήχο** της;

Η νεροσφυρίχτρα

Ένα από τα πιο αγαπημένα παιχνίδια των παιδιών στα παλιότερα χρόνια ήταν η νεροσφυρίχτρα. Είναι ένα είδος σφυρίχτρας που έχει σχεδόν σφαιρικό σχήμα, χαμηλό ποδαράκι, λαιμό και στόμιο πολύ ανοιχτό. Η συγκεκριμένη, μάλιστα, είναι ζωγραφισμένη με λουλούδια, πλάνια και στο ύψος του χερουλιού ξεκινά ένα μικρό πήλινο σωληνάκι από όπου κανείς σφυρίζει.

Όταν η νεροσφυρίχτρα είναι άδεια και κάποιος φυσήξει από το σωληνάκι, ακούγεται ένα συνεχές σφύριγμα. Όταν όμως είναι γεμάτη νερό, οι φυσαλίδες του αέρα που περνούν από το νερό αναδίδουν ένα είδος γαργαρίσματος που μοιάζει με κελάδημα πουλιού. Τότε λένε ότι «η λαλίτσα γουργουρίζει».

Εφημερίδα «Το λαλουσάκι» του
Μουσείου Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης, τ. 170, Μάιος 2004

Βάζω τις λέξεις σε αλφαβητική σειρά:

μαύρο, κόκκινο, πράσινο, καφέ, πορτοκαλί, άσπρο, μπλε, θαλασσί.
άσπρο, θαλασσί, καφέ, κόκκινο, μαύρο, μπλε, πορτοκαλί, πράσινο.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ 3

Σήμερα θα μάθουμε τι είναι το **οριστικό** και τι είναι το **αόριστο** άρθρο.

Όταν μιλάμε για συγκεκριμένο πρόσωπο, ζώο ή πράγμα, τότε χρησιμοποιούμε το **οριστικό άρθρο** (ο, η, το).

Η γιαγιά ανέβηκε στο λεωφορείο.
(η συγκεκριμένη, η δική μου γιαγιά)

Όταν όμως αυτό για το οποίο μιλάμε δε δηλώνει συγκεκριμένο ζώο, πρόσωπο ή πράγμα, χρησιμοποιούμε το **αόριστο άρθρο** (ένas, μίa, ένα).

Μία γιαγιά ανέβηκε στο λεωφορείο.
(μια οποιαδήποτε γιαγιά)

Λύσε τη σελίδα 52 στο βιβλίο: «Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας». Στη συνέχεια λύσε τα πιο κάτω.

Συμπλήρωσε τα κενά με το αόριστο άρθρο και θα μάθεις τι είδε η Γαλήνη στο λαογραφικό μουσείο.

Μην ξεχάσεις να βάλεις κεφαλαίο γράμμα όπου χρειάζεται.

Στο λαογραφικό μουσείο ήταν **ένas**... κύριος που έδειχνε στα παιδιά πώς να φτιάχνουν μουσικά όργανα. **Μία**... κυρία ύφαινε σε **έναν**... αργαλειό **ένα**... μάλλινο κιλίμι. Δίπλα της υπήρχαν φωτογραφίες που έδειχναν πώς να φτιάχνεις τα κρόσσια **μίας**... κουβέρτας.

Ένας τεχνίτης σκάλιζε τη λαβή

ενός ασημένιου ξίφους.

1. Συμπλήρωσε τις προτάσεις με το σωστό αόριστο άρθρο ένας, μια, ένα:

Στο καρναβάλι είδα **ένα** πολύ χαρούμενο κλόουν.

Μια κυρία σε ζητάει μαμά.

Πόσο θα ήθελα **ένα** παγωτό!

Μια φορά κι **ένα** καιρό σε **μια** τάξη ζούσαν δέκα ζωηρά αστεράκια με **μια** κυρία που ήταν πάντα χαρούμενη.

Ένα λιοντάρι, **μια** τίγρης και **ένας** ιπποπόταμος πίνουν νερό σε **μια** λίμνη.

2. Συμπλήρωσε τις προτάσεις με το σωστό οριστικό άρθρο(ο, η, το, οι, τα):

Οι μαθητές και **οι** μαθήτριες της Β' τάξης είναι εξαιρετικά παιδιά.

Βλέπουμε ότι **οι** γορίλες και **οι** μαϊμούδες να σκαρφαλώνουν στα δέντρα.

Ο Μάριος **η** Ανθή και το σκυλάκι τους **ο** Σπίθας είναι **οι** ήρωες του παραμυθού που διαβάζω.

Τα μαθηματικά είναι **το** αγαπημένο μου μάθημα.

3. Μεταφέρω τις προτάσεις στον αντίθετο αριθμό.

Εμείς δεν πρέπει να τρέχουμε όταν πηγαίνουμε στο μουσείο.

Εγώ δεν πρέπει να τρέχω όταν πηγαίνω στο μουσείο.

Ακούω με προσοχή αυτά που μας λέει ο δάσκαλός μου.

Ακούμε με προσοχή αυτά που μας λένε οι δάσκαλοί μας.

Εσείς πηγαίνετε συχνά σε μουσεία;

Εσύ πηγαίνεις συχνά σε μουσείο;

Ο υπάκουος μαθητής δεν ρίχνει σκουπίδια στο πάτωμα.

Οι υπάκουοι μαθητές δεν ρίχνουν σκουπίδια στο πάτωμα.

Ο καλός αστυνομικός κλειώνει την πόρτα του αστυνομικού σταθμού.

Οι καλοί αστυνομικοί κλειδώνουν τις πόρτες των αστυνομικών σταθμών.

4. Γράφω την κάθε λέξη στην ομάδα που πρέπει:

βλέπουμε, μουσείο, πήλινη, ραπτομηχανή, αγγίζετε, γυάλινο, λατρεύετε, φόρεμα, ραδιόφωνο, ξύλινο, διαβάζουν, φεύγει, βιβλίο, παλιό, σημαντικό.

ΡΗΜΑΤΑ	ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ	ΕΠΙΘΕΤΑ
βλέπουμε	μουσείο	πήλινη
αγγίζετε	ραπτομηχανή	γυάλινο
λατρεύετε	φόρεμα	ξύλινο
διαβάζουν	ραδιόφωνο	παλιό
φεύγει	βιβλίο	σημαντικό

ΕΛΛΗΝΙΚΑ 5

Διαβάζω προσεκτικά το ποίημα «Ήλιος» στη σελίδα 55 του βιβλίου «Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας».

8

Διάβασε το παρακάτω ποίημα.

Ήλιος

Βγήκες, ήλιε, κι έλαμψες
κι έλαμψε η πλάση,
ουρανοί και θάλασσες
και βουνά και δάση.

Ήλιος το καθάριο φως
λάμπει στην καρδιά μου
και η λύπη και το ψέμα
φεύγουνε μακριά μου.

Βασίλης Ρώτας

Κλίνω τα ουσιαστικά η γραμμή, η λύπη, η ζάχαρη (σελ. 55) στο βιβλίο: «Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας». Αυτή η εργασία μπορεί να γίνει στο βιβλίο «Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας».

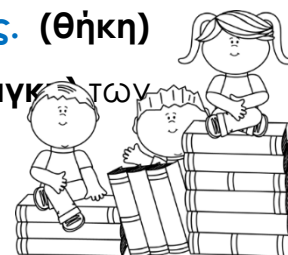
Μπορείς να συμπληρώσεις τον πίνακα με τις λέξεις που λείπουν;

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				
Ονομαστική	η	γραμμή	λύπη	ζάχαρη
Γενική	της	γραμμής	λύπης	ζάχαρης
Αιτιατική	τη (v)	γραμμή	..λύπη	ζάχαρη
Κλητική	-	γραμμή	λύπη	ζάχαρη
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				
Ονομαστική	οι	γραμμές	λύπες	ζάχαρες
Γενική	των	γραμμών	λυπών	.....
Αιτιατική	τις	γραμμές	λύπες	ζάχαρες
Κλητική	-	γραμμές	λύπες	ζάχαρες

ΑΣΚΗΣΗ 1:

Τι ωραία που είναι τα παιχνίδια! Μπορούμε να παίξουμε ακόμη και με τις λέξεις: Συμπλήρωσε τις παρακάτω προτάσεις όπως το παράδειγμα:

- Τα κεραμίδια της στέγης (στέγη) μας είναι χαλασμένα.
- Ο δυνατός αέρας ξήλωσε τα κεραμίδια από τις σκεπές (σκεπή) όλων των σπιτιών της γειτονιάς μας.
- Στη Χωχαρούπα οι φράχτες των αυλών (αυλή) ήταν κόκκινοι.
- Φυλάω τα γραμματόσημα της συλλογής μου σε ειδικές θήκες. (θήκη)
- Οι ιδιοκτήτες ζώων πρέπει να φροντίζουν για τις ανάγκες (ανάγκη) των κατοικίδιών τους.
- Οι φίλες (φιλη) μου παίζουν μαζί μου κάθε διάλειμμα.

ΑΣΚΗΣΗ 2: Μεταφέρω τις προτάσεις στον πληθυντικό αριθμό :

- Ο ποντικός έφαγε όλο το τυρί από το τραπέζι.
Οι ποντικοί έφαγαν όλα τα τυριά από το τραπέζι.
- Το μπαλόني τρύπησε από τη βελόνα.
Τα μπαλόνια τρύπησαν από τις βελόνες.
- Ο γρήγορος λαγός κρύφτηκε στο λαχανόκηπο.
Οι γρήγοροι λαγοί κρύφτηκαν στους λαχανόκηπους.
- Ο πράσινος βάτραχος πήδά στη λίμνη.
Οι πράσινοι βάτραχοι πηδούν στις λίμνες.

ΑΣΚΗΣΗ 3: Συμπληρώνω με: ι, η, οι .

- Ο Γιάννης αγόρασε ένα παντελόνι την περασμένη βδομάδα.
- **Οι** σκύλοι του γείτονα μου είναι πολύ άγριοι.
- **Η** μαμά έπλεξε μια όμορφη σάρπα για τις κόρες της.
- **Οι** σταγόνες της βροχής λέρωσαν την αυλή.

